

9 Φεβρουαρίου, 1990

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΧΑΣΑΠΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 692/87).

Ακυρωτική απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου — Ενέργεια και συνέπειες — Ακύρωση προαγωγής — Επανεξέταση — Πλαίσια διενέργειάς της — Παράβαση των αρχών της επανεξέτασης με βάση την ακύρωση στην κριθείσα περίπτωση — Περιστάσεις.

5

Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου — Αιτιολογία — Διαπίστωση του αναιτιολογήτου των συστάσεων στην κριθείσα περίπτωση.

10

Ο αιτητής προσέφυγε κατά της αναδρομικής (κατ' επανεξέταση) προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών σε Διευθυντές Α' Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

20

1. Η συνέντευξη των υποψηφίων ως στοιχείο κρίσεως, είχε εξαφανιστεί με την ακύρωση της πράξεως και ορθά η Επιτροπή την αγνόησε κατά την επανεξέταση του θέματος. Κατά τον ίδιο τρόπο όφειλε να παραμεριστεί και να αποκλειστεί από το μέρος του πραγματικού καθεστώτος που λαμβάνεται υπόψη κατά την επανεξέταση και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο στο οποίο η συνέντευξη είχε επιδράσει ή χρησιμοποιηθεί.

- Οι δύο Επιθεωρητές προέβησαν στη σύστασή τους, αφού πρώτα είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τους υποψηφίους στη δοκιμασία των συνεντεύξεων. Δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να είχαν επηρεαστεί στις κρίσεις τους από τις συνεντεύξεις. Αυτός εξάλλου πρέπει να ήταν και ο αντικειμενικός σκοπός της παρουςίας τους εκεί. 5
- Έτσι, ενώ η Επιτροπή συμμορφούμενη προς την απόφαση του Δικαστηρίου έσπευσε να θέσει έξω από το πλαίσιο επανεξέτασης τις συνεντεύξεις, τις επανεισάγει έμμεσα με την αποδοχή των συστάσεων των δύο Επιθεωρητών. 10
- Εάν όμως, η συνέντευξη αφεαυτής ήταν απαράδεκτη ως στοιχείο κρίσεως για την Επιτροπή μετά την ακυρωτική απόφαση, εξίσου απαράδεκτες πρέπει να θεωρηθούν και οι συστάσεις των Επιθεωρητών, που ακολούθησαν και δεν ήταν ανεξάρτητες από αυτή. 15
- Η συμπερίληψή τους στα στοιχεία κρίσεως της Επιτροπής κατά τρόπο αποφασιστικό, όπως η ίδια η Επιτροπή παραδέχεται στα πρακτικά της, (βαρύτητα που και με βάση τη νομολογία έχουν στην εκτίμηση της αξίας των υποψηφίων, **Δημοκρατία ν. Χαρής** (1985) 3 Α.Α.Δ. 106), πλήττει το κύρος της απόφασης της Επιτροπής. Κατά συνέπεια, η απόφαση πρέπει να κηρυχθεί άκυρη επειδή θεμελιώθηκε σε στοιχεία που δεν έπρεπε να είχαν τεθεί ενώπιον του διορίζοντος σώματος. 20 25
2. Και αν ακόμα ήταν δεκτές, οι συστάσεις που υποβλήθηκαν, πάσχουν από έλλειψη αιτιολογίας. Οι Γενικοί Επιθεωρητές, περιορίστηκαν σε απλή παράθεση των ονομάτων των υποψηφίων που σύστηναν για προαγωγή, χωρίς καθόλου να αναφέρουν τους λόγους και τα κριτήρια της σύστασής τους. 30
- Η ανάγκη για επαρκή αιτιολογία, όχι μόνο της τελικής, μα και κάθε προπαρασκευαστικής διοικητικής πράξεως - επομένως και της συστάσεως του οικείου τμήματος - συνδέεται άμεσα με τη δυνατότητα δικαστικού ελέγχου και έχει τονιστεί καθ' επανάληψη στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. 35
- Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.* 40
- Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Kallis and Another v. Republic (1986) 3(C) C.L.R. 2534,

Republic v. Safirides (1985) 3(A) C.L.R. 163,

Μακρίδης v. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1338,

5 *Republic v. Haris (1985) 3(A) C.L.R. 106,*

Themistokleous and Others v. Republic (1985) 3(B) C.L.R. 1070,

Yenakritou and Others v. Republic (1985) 3(D) C.L.R. 2731.

10

Προσφυγή.

15 Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας με την οποία προήχθησαν τα ενδιαφερόμενα μέρη αναδρομικά, από 17.9.1983, στη θέση Διευθυντή Α' Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, αντί του αιτητή.

Α. Σ. Αγγελίδης, για το Αιτητή.

20 *Π. Κληρίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

25 ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Ο αιτητής, με την προσφυγή του, προσβάλλει την απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, ημερομηνίας 11/5/87, να προάξει τα ενδιαφερόμενα μέρη αναδρομικά, από 17/9/1983, στη θέση Διευθυντή Α' Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, που λήφθηκε ύστερα από επανεξέταση μετά την ακυρωτική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στις προσφυγές 30 561/83 και 4/84, που εκδόθηκε στις 6/8/1986.

35 Ο αιτητής απέσυρε την προσφυγή εναντίον των ενδιαφερομένων μερών Ηρώ Αλκείδου Κυριακίδου, Σωτήριου Αριστείδη και Τίτου Σολωμονίδη, με την άδεια του Δικαστηρίου και η προσφυγή εναντίον τους, απορρίφθηκε χωρίς έξοδα.

40 Η Ε.Ε.Υ. επανεξέτασε το θέμα της πλήρωσης των θέσεων, κάτω από το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε στις 16/9/1983, οπότε λήφθηκε η ακυρωθείσα με τις προσφυγές 561/83 και 4/84 απόφασή της και κάτω από το φως της ακυρωτικής απόφασης.

Ο αιτητής ισχυρίζεται πως η απόφαση της Ε.Ε.Υ. έχει ως εξής:

- 1) Η απόφαση πάσχει από προπαρασκευαστικές πράξεις, υπό την έννοια των συστάσεων του οικείου Τμήματος.
- 2) Η απόφαση αντιβαίνει στο δικαστικό δεδικασμένο, που προέκυψε με την ακυρωτική απόφαση. 5
- 3) Η προσβαλλόμενη απόφαση, στερείται επαρκούς αιτιολογίας, και
- 4) Ο αιτητής είναι υπέρτερος των ενδιαφερομένων μερών. 10

Ο πρώτος λόγος για ακύρωση, αφορά τη συμπερίληψη στα στοιχεία κρίσεως της Επιτροπής των συστάσεων του οικείου Τμήματος. Ο ισχυρισμός είναι ότι εφόσον η Ε.Ε.Υ. σε συμμόρφωση προς την απόφαση του Δικαστηρίου, είχε αγνοήσει τις συνεντεύξεις των υποψηφίων, κατά τον ίδιο τρόπο όφειλε να αγνοήσει και τις συστάσεις των δύο Επιθεωρητών, επειδή οι τελευταίοι είχαν παρακαθήσει στις συνεντεύξεις και υπέβαλαν τις συστάσεις τους μετά από αυτές. 15

Εν πάση περιπτώσει, ο αιτητής, ισχυρίζεται ότι η σύσταση πάσχει από έλλειψη αιτιολογίας και επιπλέον, συγκρούεται με τα στοιχεία του φακέλου, δεδομένου ότι συστήθηκαν υποψήφιοι με χαμηλότερη βαθμολογία και υποδεέστερα προσόντα από τους αιτητές. Από τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ως τεκμήρια ενώπιον του Δικαστηρίου, προκύπτει ότι οι συνεντεύξεις είχαν διενεργηθεί το Μάιο 1983 στην παρουσία και των Γενικών Επιθεωρητών Δημοτικής Εκπαίδευσης Αντ. Παπαδόπουλου και Γ. Παπαλεοντίου. Οι συστάσεις του οικείου τμήματος, υποβλήθηκαν από τους δυο Επιθεωρητές στις 16.9.83 σε μεταγενέστερο δηλαδή χρόνο. 20

Ως βασικοί λόγοι για την ακύρωση της πρώτης απόφασης της Επιτροπής, αναφέρονται από το Δικαστήριο η απουσία σύγχρονων προς τη διενέργεια των συνεντεύξεων πρακτικών, όπου να εμφανίζονται οι εντυπώσεις που απέκομισε η Επιτροπή από αυτές, η υπερβολική βαρύτητα που είχε αποδοθεί στις συνεντεύξεις και η πλημμελής άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Επιτροπής, σε ό,τι αφορά τη συνεκτίμηση των τριών στοιχείων κρίσεως, της αξίας, των προσόντων και της αρχαιότητας. (βλ. απόφαση *Kallis and Another v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 2534). 25

Αναφέρεται χαρακτηριστικά στη σελίδα 2541:

5 First the commission treated seniority as overriding qualifications and merit in a manner amounting to a wrong exercise of its relevant discretionary powers (see inter alia in this respect *Tapacoudis v. The Republic* (1981) 3 C.L.R. 9, 12, 13, *Hadjoannou v. The Republic* (1983) 3 C.L.R. 286, 297, *Pсарas v. The Public Service Commission* (1985) 3 C.L.R. 229, 241, *Christou v. The Republic v. Zachariades* (R.A. 439) in which judgment was delivered on 13th January 1986 and is not reported yet).

10 Secondly, it appears clearly that undue importance, was given to the impressions from the interviews in preference to qualifications and merit (see, inter alia in this respect *Livadas v. The Republic* (1985) 3 C.L.R. 506, 511, and *Lakatamitis v. The Public Service Commission* (1985) 3 C.L.R. 2269, 2272)".

15 Τα καθήκοντα της Επιτροπής στο στάδιο της επανεξέτασης, προσδιορίζονται στην απόφαση *Republic v. Safirides* (1985) 3 C.L.R. 163 ως εξής:

20 "With the annulment of the first decisions not only the decision itself but the reasons founding it were swept aside. This is necessarily the result of a decision of a court of competent jurisdiction annulling an administrative act. Where a decision is declared wholly invalid under Article 146.4(b) the decision as well as the premises upon which it is based disappear. Thereupon, the administration comes under a duty to restore the status quo ante and examine the matter afresh by reference to the factual and legal background prevailing prior to the decision."

(Επί του ίδιου θέματος, βλέπε επίσης *Κώστας Χ. Μακρίδης κ.ά. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1338.)

35 Η συνέντευξη των υποψηφίων ως στοιχείο κρίσεως, είχε εξαφανιστεί με την ακύρωση, για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω, της πράξεως και ορθά η Επιτροπή την αγνόησε κατά την επανεξέταση του θέματος. Κατά τον ίδιο τρόπο όφειλε να παραμεριστεί και να αποκλειστεί από το μέρος του πραγματικού καθεστώτος που λαμβάνεται υπόψη κατά την επανεξέταση και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο στο οποίο η συνέντευξη είχε επιδράσει ή χρησιμοποιηθεί.

Οι δύο Επιθεωρητές, πρόβησαν στη σύστασή τους, αφού

πρώτα είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τους υποψηφίους στη δοκιμασία των συνεντεύξεων. Δε μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να είχαν επηρεαστεί, στις κρίσεις τους, από τις συνεντεύξεις, αυτός εξάλλου πρέπει να ήταν και ο αντικειμενικός σκοπός της παρουσίας τους εκεί.

5

Έτσι, ενώ η Επιτροπή συμμορφούμενη προς την απόφαση του Δικαστηρίου έσπευσε να θέσει έξω από το πλαίσιο επανεξέτασης τις συνεντεύξεις, τις επανεισάγει έμμεσα με την αποδοχή των συστάσεων των δύο Επιθεωρητών.

10

Εάν όμως, η συνέντευξη αφ' εαυτής ήταν απαράδεκτη ως στοιχείο κρίσεως, για την Επιτροπή μετά την ακυρωτική απόφαση, εξίσου απαράδεκτες πρέπει να θεωρηθούν και οι συστάσεις των Επιθεωρητών, που ακολούθησαν και δεν ήταν ανεξάρτητες από αυτή.

15

Η συμπερίληψή τους, στα στοιχεία κρίσεως της Επιτροπής κατά τρόπο αποφασιστικό, όπως η ίδια η Επιτροπή παραδέχεται στα πρακτικά της, (βαρύτητα που και με βάση τη νομολογία έχουν στην εκτίμηση της αξίας των υποψηφίων, *Δημοκρατία ν. Χαρής* (1985) 3 Α.Α.Δ. 106), πλήττει το κύρος της απόφασης της Επιτροπής. Κατά συνέπεια, η απόφαση πρέπει να κηρυχθεί άκυρη επειδή θεμελιώθηκε σε στοιχεία που δεν έπρεπε να είχαν τεθεί ενώπιον του διορίζοντος σώματος.

20

25

Οι λόγοι για ακύρωση αναφορικά με τις συστάσεις του οικείου τμήματος, δεν εξαντλούνται στα όσα ήδη αναφέρθηκαν. Και αν ακόμα ήταν δεκτές, οι συστάσεις που υποβλήθηκαν, πάσχουν από έλλειψη αιτιολογίας. Οι Γενικοί Επιθεωρητές, περιορίστηκαν σε απλή παράθεση των ονομάτων των υποψηφίων που σύστηναν για προαγωγή, χωρίς καθόλου να αναφέρουν τους λόγους και τα κριτήρια της σύστασής τους.

30

Η ανάγκη για επαρκή αιτιολογία, όχι μόνο της τελικής, μα και κάθε προπαρασκευαστικής διοικητικής πράξεως - επομένως και της συστάσεως του οικείου τμήματος - συνδέεται άμεσα με τη δυνατότητα δικαστικού ελέγχου και έχει τονιστεί καθ' επανάληψη στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. (*Themistokleous and Others v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 1070, *Yenakritou and Others v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 2731).

35

40

Η παντελής έλλειψη αιτιολογίας στις συστάσεις που υποβλήθηκαν, συνιστά ένα επί πλέον λόγο για ακύρωση της απόφασης.

Οι άλλοι λόγοι που προβάλλονται στην προσφυγή, αφορούν κυρίως την αξία και καταλληλότητα των υποψηφίων και την ισχυριζόμενη συγκριτική υπεροχή του αιτητή.

5 Δε θα προχωρήσω σε εξέταση αυτού του θέματος ενόψει της απόφασης του Δικαστηρίου επί του πρώτου νομικού σημείου και της επικείμενης επανεξέτασης της υπόθεσης από την Επιτροπή.

10 Ως αποτέλεσμα και για τους λόγους που εκτενέστερα αναφέρθηκαν πιο πάνω, η προσφυγή επιτυγχάνει και η απόφαση για προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών, κηρύσσεται άκυρη.

Υπό τις περιστάσεις δεν επιδικάζονται έξοδα.

15 *Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.*